

ПРОТОКОЛ

Днес, 21.II.67 година в 10.30 часа, в зала 119 се състоя художествен съвет с дневен ред: разглеждане на предстоящия репертоар, на който присъстваха: Андрей Гуляшки, Мирослав Миндов, Кръстю Мирски, Камен Зидаров, Петър Марев, Моис Бенеш, Стефан Сърбов, Славка Славова, Йордан Черкезов, Лео Конфорти, Васил Стойчев, Любомир Кабакчиев, Петър Василев, Николина Лекова, Генчо Димитров, Стефан Гецов, Таня Масалитинова, и Енчо Халачев.

КРЪСТЮ МИРСКИ - Другарят Миндов беше, както всички знаете, за около една седмица в Съветския съюз, за да уреди договорните отношения между нашия театър и МХАТ, да се ориентира в тяхната репертоарна политика и евентуално да се договори с тяхен режисьор, който да постави при нас пиеса във връзка с чествуването на Петдесетгодишнината от Октомврийската революция.

МИРОСЛАВ МИНДОВ - Аз бях само една седмица там, а това е един много кратък срок, за да се ориентира човек в сложната обстановка. Бях гост на МХАТ, гледах повече техни спектакли и само един ден техния военен театър, затова мога да говоря повече за МХАТ. Общо взето атмосферата е много напрегната. За чествуването на Петдесетгодишнината на Октомврийската революция в Московските театри се подготвят около 80 нови пиеси. Според мен сега в Москва се репетират съвременни съветски пиеси и руска световна и европейска класика. Направих ми впечатление, че големите режисьори като Товстаноков са се ориентирали към "Традиционний сбор" на Розов. Тази пиеса още не е получила зелена улица. В някои от театрите са се ориентирали и към потвърдени творби. В МХАТ се подготвят за работа сега общо 7 пиеси: "Черезвычайный посол", "Нощни истини", "Звонок в чужой квартире" и др. Всички тези пиесе ще ^{ни} бъдат изпратени в срок от 10-15 дни. Гледах няколко постановки, включително и "Тежко обвинение", която пиеса е направена много интересно, с много руска атмосфера, много живо. Общо взето ми се струва, че и ние, особено в някои моменти ги надвишаваме. Уговорихме се през месец септември - октомври тг. да стане размяната, Прави ми впечатление у тях, че актьорите носят своята възраст.. Нашият договор се прие и те в скоро време ще изпратят потвърдението си. Не са съгласни с точката за изпращането на 5 души, тъй като следващият сезон ще бъде много напрегнат за тях. Гледах постановката на "Шести фли", но на мен ми се струва, че тя няма да е много интересна за нас. Те дават положителен отговор за изпращането на техния режи-

свор у нас, сочат Богомолов, но тъй като той е зает ще дойде в последния момент преди започването на работата. Говорих ³⁴и Раевски да постави "Вишнева градина", Ръководството на театъра обещава да окаже пълно съдействие. Обещаха и да изпратят всички пиеси, над които те работят. Тяхният театър ще започне гастролите си от Гърция и през май 68 г. ще бъдат прих нас. Турнето им ще бъде Гърция, България, Унгария и Австрия. ~~Книжките~~ Репертоарът им за това турне ще бъде: "Три сестри", "Ревизор", "Вишневий сад", "Кремълският часовник". Пиесата на Розов представлява среща на едно поколение хора, които се срещат след години. Проследява се пътят на всеки един поотделно и се оказва, че всеки по своему е нещастен. На "Нощна изповед" не ~~не~~ знам съдържанието. Те много разчитат на "Дим отечество" на Симонов. През този период присъствах на юбилея на Ала Тарасова - триумфален юбилей. Приветствувах я от името на своите колеги и тя остана много трогната. Юбилеят беше нещо изключително, продължи два дни, първата вечер - приветствията втората - спектакъл с нейни откъси.

КРЪСТО МИРСКИ - Ако има някой да зададе въпроси на др. Миндов?
Щом няма да преминем към въпросът с какво да чествуваме Октомврийската годишнина. Аз бях предложил на един от предишните съвети петдесетгодишнината да бъде чествувана от нас с пиесите "Шести юли" и "Омагьосаната мелница". Някои от Вас възразиха и се постави въпросът за третата пиеса "Кремълският часовник" - преди време тя се постави по телевизията, и друга пиеса "Дните на Турбинин". Както чухте от др. Миндов има и други пиеси, които ние не познаваме. Да си припомним съдържанието на "Шести юли". Образът на Ленин е в центъра, действието е интересно, почти криминално. Но революцията е показана не в този план. В "Омагьосаната мелница" на Шагров е показан целия този промеждутък от това време, съчетана е революционната романтика и с много хумористичен характер на съдържанието. Но и двете пиеси не могат да се мерят с "Кремълският часовник". В заключение ще кажа, че ние бихме могли да включим в репертоара си "Кремълският часовник", да смятаме че след време евентуално ще включим и друга пиеса, от тези които ще получим от МХАТ, с постановката на чужд режисьор и при наличието на "Егор Буличов и другите", ще имаме три представителни пиеси. Това е моята информация, моля да се изкажете.

КАМЕН ЗИДАРОВ - Другари, аз горе-долу съм в течение на обсъждането на предстоящите пиеси. Състоянието, в което ни заварва чествването е добро. Имаше "Егор Буличов" и "Тежко обвинение". Касае се за още една представително пиеса. От трите ~~най~~ предложени най-добра е "Кремълският часовник". "Дните на Турбинин" е една силно раздвижена пиеса, пълна е с мъжки ~~и~~ благодарни роли, но е като "Любов Яровая" И затова няма смисъл. Що се отнася да "Шести юли" - чисто документална

пиеса, какво е силното у нея, че се поставя въпросът да бъде ли революция, или да не бъде. Интересен е образът на Мария Спиридонова, който в някои моменти е по-силен и от образа на Ленин. Има, освен това, цяля галерия от интересни исторически образи. Незнам дали съветският режисьор ще съумее да ги постави в наша обстановка и дали ще имаме хора за всички тези роли. Безспорно, за нашия театър най-подходяща е "Кремълският часовник". Що се отнася до пиесата на Мих. Стелмах, тя е интересна, но нека да видим какво ще ни изпратят от МХАТ, при това положение можем да изчакаме за втората пиеса.

ЛЕО КОНФОРТИ - Аз се чувствавам щастлив, че моето предложение за "Кремълският часовник" се утвърждава. Ние трябва да имаме една хубава пиеса и ^{да} ~~и~~ имаме предвид, че по-подходяща от нея няма да намерим и че една четвърт от работата е вече извършена. Трябва да помолим МХАТ ~~и~~ при турнето ~~ни~~ си у нас да не играят тази пиеса, за да я запазим, Мирослав спомена за някаква съветска комедия. Ние и нея можем да направим и нея да я включим в цикъла за чествуването. За сега да влезе в н плана "Кремълският часовник", а когато дойдат ~~и~~ и изберем другата пиеса, ще дойде и съветския режисьор.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА - По принцип съм съгласна с казаното до тук, но имам опасения, че тази пиеса е играна по телевизията, нея са я видели много хора, може би няма ^и да ^е интересна.

ЛЕО КОНФОРТИ - Искам да кажа като допълнение, че вероятно има опасения за такова нещо, но когато чествуването трябва да тежи, не трябва това да ни пречи и спъва. А публика все ще се намери. Дори ~~и~~ да го слагаме по веднаж на 10 дни.

КАМЕН ЗИДАРОВ - Никой не може да конкурира театъра в своята работа с живото слово.

ПЕТЪР МАРЕВ - През месец ноември ще има декада на съветската пиеса и при това положение ние можем един месец да играем само съветски пиеси. През този период от време всички и навсякъде ще играят съветски пиеси и много зависи как ние ще подходим към публиката.

МОИС БЕНИШ - Аз мисля, че от всички пиеси ~~да~~ които чухме се отделият "Дните на Турбинин" и "Кремълският часовник" Нека за сега да ~~им~~ имаме като резерва по-подходящата "Кремълският часовник", а да почакваме да получим пиесите от МХАТ, може би ще има нещо по-интересно. ~~В~~ Защото колкото и да се казва, че няма значение, че е играна, според мен има значение, че ние ^{не} играем това, което е вече показано на хората. Това, че ние имаме готов ~~ден~~ ~~и~~ още не е най-важното. Можем да пазим "Кремълският часовник" като златен резерв, но нека да се насочим към по-нова творба. После това гостуване на чужди режисьори не

е много добре за нас. Нашият театър е доказал своите и актьорски и режисьорски качества и трябва повече доверие да се гласува на нашите сили, иначе се получава така, че нашият театър няма достатъчно сили да се справя със задълженията си.

ЛЮБОМИР КАБАКЧИЕВ - Аз също трябва да взема отношение към пиесата, с която ще чествуваме петдесетгодишнината. Мисля, че ние пропуснахме "Трета патетична", която е играна при нас. Аз не знам дали е възможно тя да се възобнови в кратък срок, но това би било чудесно. Останалите сили ще трябва да хвърлим за "Кремълският часовник", защото по това време навсякъде ще има месец на съветската култура и ще се прожектира филм за "Шести юли".

ЙОРДАН ЧЕРКЕЗОВ - Аз се присъединявам към мнението на др. Зидарев. Наистина "Кремълският часовник" е едно ярко произведение и ни представя първите дни на ~~революцията~~ Съветската република. Бих препоръчал да се прегледа и "Порт Артур"

ГЕОРГИ КАРАКАШЕВ - Не съм съгласен с начина, по който се свиква художественият съвет. Много пъти вече си обещавахме, че пиесите ще се прочитат предварително, а това все не става. После много лошо ми звучи това да чествуваме, като чели става въпрос за имен ден, да мине да се претупа. Мисля, че когато разглеждаме пиесите, които да се играят трябва да се прави цялостен репертоарен план, за да се види някаква основна мисъл. Напълно съм съгласен по въпроса за чуждите режисьори, получава се внос на театрални дейци в България. Като че ли за "Лорензачо" не можеше да се намери художник у нас.

КРЪСТЮ МИРСКИ - Говорите за неща, които нямат никаква пряка връзка с въпросите, които трябва сега да решаваше.

СТЕФАН СЪРБОВ - Смятам, че в "Кремълският часовник" театърът ще намери и режисьорски сили и актьорски.

КРЪСТЮ МИРСКИ - Що се отнася до четенето на пиесите, то е организирано и съобщено ~~всички~~ на членовете на съвета предварително. Ако някой не се е заинтересувал то е друго. Ако не Ви харесва думата чествуване, то можем да я подменим с друга.

СТЕФАН ГЕЦОВ - Присъединявам се към мнението на колегите за "Кремълският часовник" и поддържам Кабакчиев за възстановяването на "Трета патетична", която да влезе в репертоара. В такъв случай ще имаме в репертоара си "Егор Буличов", "Тежко обвивение", "Кремълският часовник" и "Трета патетична". Касае се за един месец и при това положение можем да бъдем спокойни.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА - Присъединявам се към общото мнение за "Кремълският часовник" и за възстановяването на "Трета патетична". Това няма да ни струва много нито сили, нито средства, нито време. Трябва също така да се отчете една грешка, че още в края на миналия сезон ^{трябва} ре-

Това е предложението за отменянето на "Лоренцадо". Пиесата, за която споменах "Поанта каш" не е преведана още. Въпросът за комедия до края стои все още. Аз съм прегледал цялия световен репертоар, но не мога нищо да предложа за нас. При това положение на 15.III. - "Плесницата", 15.V. - "Крал Лир" и между 1 и 20 V- може да излезе "Поанта каш": Тя носи удобството, че при евентуални турнета ще може да се играе, без сложни декори. В нея става дума за един истински случай през последната война. Ще покажем, че и нашия театър може да постави такъв род драматургия.

ЛЕО КОНФОРТИ - Не знам защо ми се струва, говоря като актьор с дългогодишна практика, че не е необходимо когато сезона преваля да излиза такава грандиозна пиеса като "Крал Лир". Ще се претупа накрая на сезона когато даже и времето не е благоприятно да театър. Изказвам мнение, че класиката е богата на комедии, може би пак голяма западна комедия. Отдавна от нашия афиш отсъствува името на Мوليер. Струва ми се че тогава ще разрешим няколко въпроса. Моето мнение е "Крал Лир" да остане за другия сезон, а сега да се постави някоя комедия. Може би Гогол

СЛАВКА СЛАВОВА - Аз съм на мнението на Лео. Първо сезонно не е подходящо време за "Крал Лир", второ тази пиеса се постави едва преди седем години. Споменът да тази постановка не е добър. "Крал Лир" би трябвало да се играе едва след 1-2 години. Мине ли зимата театърът вече е празен. Имам конкретно предложение за комедия - "Веселите уиндзорки" от Шекспир. Свежа пиеса, има и превод добър.

КРЪСТЬО МИРСКИ - "Веселите уиндзорки" се игра във ВИТИЗ, също и по телевизията.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА - Присъединявам се към мнението на Славка. Не е сега времето за "Крал Лир" - носи повече зимно настроение. Една комедия може би "Веселите уиндзорки", би трябвало да се помисли за един "Тартюф". Искам да кажа и за една друга пиеса, която трябва да влезе в репертоара на театара а това е "Дон Жуан" от Фриш, ако не за сега, то за догодина. Има и една друга много интересна пиеса. Това е драматизацията на Розов или на "Необикновена история" на Гончаров. Много ще приветствувам един Чехов, или "Шинкевий сад" или друго. Предлагам и "Веселите Уиндзорки" .

ВАСКО СТОЙЧЕВ - Много ще се радвам Шекспир да се играе на наша сцена. Но не бива всичко да се отлага за другия сезон. Сега фактически цялия състав е свободен. Разумно е да се работи една голяма пиеса, като "Крал Лир". Много молим, нашето предложение беше "Плесницата" да се освети на Конгреса на Комсомола.

КРЪСТЬО МИРСКИ - Позволете ми да ви прекъсна. Пак ще повтора, че намерението ни беше да се постави такава пиеса, която ще бъде представителната за нашия театър, пиеса, която не може да се постави другаде.

Съставът сега е свободен и не трябва да губим време, а да пригответим тази грандиозна пиеса.

ГЕОРГИ КАРАКАШЕВ - Тази година с основание радва с постиженията, които имаме, работата протича добре. Но трябва да не забравяме, чи две пиеси имаме почти готови от миналата година. Другаря Мирски много добре каза и аз смятам, че "Кремълския часовник" трябва да почне да се работи към края на сезона. Театърът ще бъде пре много претоварен и по съм склонен сега да мине "Евекърва" и след нейното излизане да се почне работата по другите постановки. Затова малко съм скептик.

КРЪСТЬО МИРСКИ - Става дума да се запълни свободното време, определено за "Лорензачо". "Крал Лир" няма да ангажира и половината от действащите лица и една комедия трябва да се работи ~~идвадесетина~~ паралелно.

СТЕФАН СЪБЕВ - Вземайки отношение към пиесите, които се предлагат, смятам, че ако "Крал Лир" остане за идущия сезон, за време подхожда премиерата ще бъде едно тържество. Най-удачно е времето от септември до февруари и една такава пиеса ще се работи с любов и желание. Смятам, че театърът ще спечели, ако пусне сега "Евекърва", съжалявам за "Тартюф". За настроението и духът в театъра смятам, че няма да имаме голяма полза от избързването с "Крал Лир".

КРЪСТЬО МИРСКИ - Желателно е да се рани по-скоро. Какво значи, че театърът няма настроение. Желателно е да работим, за да не се изправим пак пред това положение, пред което се бяхме изправили миналата година.

ЛЕО КОНФОРТИ - Ние сме против това "Крал Лир" да излезе на края на сезона. Не е прието на края на сезона да се излиза с такава бомба.

СЛАВКА СЛАНОВА - Тогавашно по-добре е да се работи "Лорензачо", отколкото да изгървим "Крал Лир" на края на сезона,

ПЕТЪР МАРЕШ - С пълна пара се движи въпросът за ремонта на театъра, който ще започне май, юни 1968 година. Тези четири огромни задачи ще трябва да се изпълнят до ^{юни} юни 1968 година. Вероятно ще се играе до 15 май 68 година, след това ще почнат турнетата. Можем да поставим даже и "Плесницата". Обръщам ви внимание на въпроса за ремонта, като имам предвид наситеността на плана. За "Няма сто истини" и "Сънят на Буичо" ние дадохме по 20 релетиции на голямата сцена. Съществува критерий който определя, че до 1-VI трябва да излезе една представителна и една камерна пиеса. Голямата пиеса трябва да влезе в работа сега, "Плесницата" да ~~излезе~~ се работи от 15.III. ~~до 15.V.~~, представи и "Поанта хаш".

КРЪСТЬО МИРСКИ - Ако ние сега не пригответим представителната пиеса, като "Крал Лир" няма да я пригответим въобще след това

ГЕОРГИ КАРАКАШЕВ - Двадесет дни от октомври идущата година и два месеца до декември какво ще работим?

СТЕФАН ГЕЦОВ - До края на сезона трябва да имаме три премиери: "Плесницата", "Крал Лир" и "Точка Хаш" и към края на сезона "Свекърва". Ако искаме да готвим комедия то тя ще излезе към 10 юли. През това време ще трябва да приготвим и пиесите за откриването на сезона.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА - Много общо говорим, в крайна сметка ръководството ще реши. Мисля, че ако е сигурно, че "Лорензацо" ще излезе до ~~края на края~~ края на април няма смисъл да се търси друга пиеса. Предлагам да остане "Лорензацо", "Плесницата", "Свекърва", "Поанта хаш" да се работи и успоредно "Майстори" за откриването.

МИРОСЛАВ МИНДОВ - Безпокойството на театъра към края на сезона стои за зрители. И това намерение на ~~новото~~ ръководство да започне работа над пиеса като "Крал Лир" е много хубаво и подходящо ^{и ценно} ~~сега~~ да се започне работа. Предложенията, които се направиха сега са много ценни. Намерихме ключа за този цикъл пиеси. Така очертаненият план с "Крал Лир", "Плесницата", "Точка Н" и "Свекърва" е много правилен. Вторият цикъл ~~ж~~ пиеси за този сезон се очертава, това е една реална и интересна перспектива за нашия театър.

СТЕФАН ГЕЦОВ - Трябва да бъдем единни. Има ли сили националният театър да се справи с "Крал Лир" или не.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ - Безпокойството идва от това, че съветът не е ~~за~~ познат и подготвен. В случая е важно какво ще каже режисьорът, ако той е ~~подготвен~~ убеден и сигурен, че работата е подготвена ~~няма~~ място за безпокойство.

ЛЮБОМИР КАБАКЧИЕВ - Разточихме нещата доста, трябва да ~~се~~ ~~вземе~~ решение в конкретната обстановка. Дължни сме до края на сезона да изкараме три премиери. Ако другаря Ширски е дълбоко убеден, че може да направи "Крал Лир" - до 15.V - да се започне работата. Предлагам, понеже в периода от 23.III. до 15.IV ще останат доста незаангажирани хора, да се започне успоредно и работата над "Свекърва". Ако можем да сместим и "Точка Н", а ако не, да се определи една комедия, която да може веднага да излезе. "Свекърва" да не остава за началото на другия сезон, а за сега.

КАМЕН ЗИДАРОВ - Аргументираните ~~их~~ и мотивирани изказвания и за и против имат основание. Но страховете не са основателни. Стига постановката да стане добре, защото ^{отлична} ~~подготвеността~~ и превода са много трудна работа. "Крал Лир" е висока трагика, пиеса, която ^{трябва} ~~да~~ не слиза от репертоара. Аз съм за "Крал Лир". "Точка Н" може да върви паралелно. Поддържам ~~Славка~~ за кипяща комедия. Прекрасен превод има на "Мизантроп" Искан да направя една забележка на ръководството, на времето са ~~подво~~

михме за "Големанов", същото нещо стана и с "Тартюф". Такива пиеси не може да се изпускат. В "Мизантроп" има четири блестящи женски роли.

КРЪСТЬО МИРСКИ - Да прочета пиесите подред, така както те се очертава. Комедия, като "Мнимият болен" е по-лека, дайте да решим, или тя, или "Мизантроп, или вие предложете някоя друга.

До края на сезона: "Крал Лир", "Мнимият болен", или "Мизантроп" и "Точка Н". За откриването: "Свекърва" и "Кремълският часовник".

ГЕОРГИ КАРАКАШЕВ - След сериозна трагедия, каквато е "Крал Лир" би трябвало нещо по-леко - "Мнимият болен".

АНДРЕЙ ГУЛЯШКИ - Много естествени са възмущенията, а и те са необходими. Заседание, без възмущения, без горене, не се плодотворни. В следващите заседания може би ще можем по-спокойно да говорим, но сега сме в много комплицирана обстановка. Близкият ремонт - абсолютно установено е вече, и ако ние спуснем завесата, ще трябва да имаме подготвен репертоар. Големите удари ще трябва да се подготвят още сега. Аз съм дълбоко убеден, че ние имаме потенциални сили да осъществим големите задачи. Такава задача е "Крал Лир", "Вишнева градина". Искам да обясня за "Лорензачо" - говори се че това стана от натиск упражнен от тук и от вън. Аз отхвърлям. Дали "Лорензачо" е в успоредица с това, което сега се иска от нас? "Лорензачо" може да бъде в репертоара на нашия театър, единственото нещо това е духът на пиесата, който според мен няма да бъде в духа на честването. Не съм съгласен да се сваля, а само да се отложи. Никой не е идвал да иска свалянето на "Лорензачо". Мое лично мнение е да бъде отложена. На днешния съвет много хубави мисли и предложения се направиха, и ръководството на театъра ще има предвид това. Искам много изказванията ви да бъдат много искрени и да вървим към пътя, който ни чертае нашата Партия.

КРЪСТЬО МИРСКИ - За сега няма друго, на следващия съвет ще обсъдим разпределенията.